

ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ КОНФЛІКТНОЇ ПОВЕДІНКИ В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ

Сучасне активне та конкурентне життя неможливо уявити без розбіжності думок та різних суперечностей, які часто перетворюються на конфлікти. Кожна людина хоча б раз у житті потрапляла у конфліктну ситуацію, в якій багато залежить від обставин та психологічних особливостей індивіда. Тому що в однакових ситуаціях люди поведуться по-різному, і один і той же конфлікт може бути сприйнятий ними протилежно. Люди схильні сприймати конфліктну ситуацію як щось негативне, пов'язане з агресією, суперечками та погрозами. Тому вміння правильно оцінювати ситуацію та контролювати свій емоційний стан постає актуальною проблемою сьогодення [1].

Аналізу та вивченню причин виникнення конфліктів присвячена велика кількість робіт учених різних галузей: філософів, психологів, соціологів та політологів. Значну увагу приділено також гендерним особливостям поведінки в конфліктних ситуаціях. Тому що помітну роль у юнацькому віці посідають міжособистісні конфлікти. У дослідженнях В. Г. Зазикіна та Н. С. Нечаєвої було розглянуто відмінності поведінки в конфліктних ситуаціях в залежності від статі свого опонента. Треба відмітити й особливості поведінки юнаків та дівчат у конфлікті, а саме на значимість комунікації для кожної статі.

Ільїн Є. П. зазначає, що дівчата високо цінують відносини між людьми, це виявляється у високій значимості спілкування для них. Найвна вже в дітей молодшого віку статева емоційна диференціація (велика емоційність дівчаток) і відмінності в інтересах впливають і на відмінності спілкування дівчаток та хлопчаків. Граючи в дитячому саду, хлопчики виявляють цікавість до предметів, а дівчатка – до особистісних взаємин. Дівчатка виявляють більше відповідальності і «материнської поведінки» стосовно інших дітей [2].

Актуальність визначення способів регулювання конфліктів у юнацькому віці полягає в тому, що людям не слід уникати конфліктів, а потрібно вміти правильно та професійно ними управляти. Отже, зазначена проблема визначила завдання нашого дослідження - визначення типів поведінки юнаків у конфліктних

ситуаціях та перевірки, чи впливають на це гендерні особливості. В ході експерименту було використано статево-рольовий опитувальник Сандри Бем та методика Кеннета Томаса на визначення типів поведінки людей в конфліктах або в конфліктах інтересів [3]. Припускаємо, що гендерна індивідуальність по шкалі «маскулінності» та «фемінності» впливає на модель регулювання конфліктів.

У нашому дослідженні взяли участь студенти Національного Авіаційного Університету різних факультетів в кількості 10 юнаків і 10 дівчат, віком від 18 до 23 років. За допомогою першої методики, ми отримали такі результати, що серед 10 юнаків: 20% - маскулінний тип, 30% - фемінний тип та 50% - андрогінний тип; серед 10 дівчат: 40% - андрогінний тип, 60% - фемінний тип, дівчат з маскулінним типом в дослідженні не виявлено. У другій методиці Кеннета Томаса респонденти мали з двох варіантів А і В обрати один, який більшою мірою відповідає його поглядам про себе.

Порівнюючи результати дослідження хлопців та дівчат юнацького віку за даною методикою ми отримали наступне: як у хлопців так і у дівчат переважає така стратегія поведінки як компроміс, що складає 28,2 % , найменш популярною стратегією виявилось суперництво, що складає 15,8% серед хлопців, та 16,4% у дівчат.

Отримані результати дозволяють висловити припущення про те, що поведінка в конфліктних ситуаціях не залежить від гендерної індивідуальності. Тому що як юнаки, так і дівчата віддають перевагу компромісу, тобто угоді на основі взаємних поступок і уникають суперництва або конкуренції. Це свідчить про те, що молодь враховує свої інтереси та інтереси інших, і намагаються знайти середню пропозицію, а не задовольнити лише свої інтереси в збиток іншому. Отже, усі опитувані проявляють відкритість у стосунках, дружелюбність, добросердечність та намагаються раціонально і результативно вирішувати конфлікти.

Список літератури

1. Алпатова О.В. Вікова психологія. – К.: НАУ, 2017. – 146 с.
2. Ємельяненко Л.М. Конфліктологія: Навч. посіб. / За ред. В. М. Петюка, Л. В. Торгової. – К.: КНЕУ, 2003. – 256 с.
3. Ильин С. П. Пол и гендер / С. П. Ильин – СПб.: Питер, 2010. – 688 с.

*Науковий керівник –Алпатова О.В.,
канд. псих. наук, доцент*